

PRAVOSUDNI MONITOR

PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE O REFORMAMA U PRAVOSUĐU

BROJ
9
JUN

SADRŽAJ

TEMA 1

Venecijanska komisija uputila brojne preporuke zbog Ustavnog suda

TEMA 2

Nepoštovanje ustavnih odredbi i međunarodnih preporuka u slučaju prestanka funkcije sutkinje Lopičić

TEMA 3

Iz Brisela poručili šta je neophodno za završna mjerila u poglavljima 23 i 24

TEMA 4

Veting kao sredstvo borbe protiv korupcije - predsjednik Skupštine poziva na hitnu provjeru imovine i integriteta pravosuđa

TEMA 5

Vještak medicine naveo da Vesna Medenica može da prati suđenje uz pauze

TEMA 6

Katnić tražio dostavljanje originalne komunikacije sa Skaj aplikacije, ponovio optužbe na račun tužilaštva i policije

TEMA 7

Nastavljeno suđenje u predmetu „Tunel“

KRATKE VIJESTI

TEMA 1

VENECIJANSKA KOMISIJA UPUTILA BROJNE PREPORUKE ZBOG USTAVNOG SUDA

Tri mjeseca je Crna Gora čekala mišljenje Venecijanske komisije o tome je li sutkinja Ustavnog suda Dragana Đuranović penzionisana po zakonu, tj. Ustavu Crne Gore, odnosno da li nešto treba da mijenjamo kada je penzionisanje sudija Ustavnog suda u pitanju.

U dokumentu koji je savjetodavno tijelo Savjeta Evrope poslalo Skupštini Crne Gore navodi se da je Skupština trebalo da poštuje proceduru i sačeka formalno obavještenje Ustavnog suda o tome da li su se stekli uslovi za prestanak funkcije sutkinje Dragane Đuranović. Naglašeno je i da je za žaljenje što Ustavni sud nikada nije objasnio zašto smatra da sutkinji Đuranović nije trebalo da prestane mandat.

Foto: Savjet Evrope

Podsjetimo, Dragana Đuranović je Parlament, bez uobičajenog obavještenja iz Ustavnog suda, a na osnovu zaključka Ustavnog odbora, konstatovao prestanak funkcije krajem prošle godine jer je stekla uslov za penziju shodno Zakonu o penzijsko-invalidskom osiguranju. Zbog toga je opozicija napustila Skupštinu i blokirala Odbor za reformu izbornog zakonodavstva, da bi kriza bila razriješena 15. marta kada je dio opozicionara potpisao sporazum sa premijerom Milojkom Spajićem kojim je propisano obraćanje Venecijanskoj komisiji.

Venecijanska komisija ukazala da je Skupština trebalo da poštuje proceduru u slučaju sutkinje Ustavnog suda Dragane Đuranović. Nadležnima uputila brojne preporuke.

Ipak, Venecijanska komisija nije tumačila da li sudije Ustavnog suda stižu uslove za penzionisanje po Zakonu o radu ili Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju, o čemu se godinama vodi polemika među sudijama tog suda. Kako je u njenom mišljenju navedeno, nije u nadležnosti Venecijanske komisije da tumači nacionalne ustavne norme i sporne odredbe domaćeg zakonodavstva, niti da ocjenjuje ustavnost konkretnih postupaka koje su preduzeli Skupština i Ustavni sud.

Venecijanci navode da nijedna državna institucija, čak ni Ustavni sud, ne smiju da blokiraju proces imenovanja u toj sudskoj istanci.

„Ukoliko dođe do blokade ili kašnjenja u obnovi sastava, treba da postoje mehanizmi koji omogućavaju Ustavnom sudu da nastavi s radom“, smatra Venecijanska komisija.

Zato su iz ovog tijela predložili: usvajanje jasnog zakonskog okvira koji izričito uređuje starosnu granicu za penzionisanje sudija Ustavnog suda; uvođenje pojednostavljenog automatskog mehanizma za obavještanje o ispunjenju uslova za starosnu penziju sudija Ustavnog suda; donošenje odredbe kojom se omogućava sudiji da nastavi s obavljanjem dužnosti do stupanja na dužnost novog sudije, kako bi se izbjegle situacije u kojima su sudijske pozicije nepopunjene; razmatranje proširenja odredbi o izuzeću sudija Ustavnog suda u slučaju sukoba interesa, uz puno poštovanje proceduralnih garancija i očuvanje funkcionalnosti Ustavnog suda. Venecijanci su u konačnom poručili sudijama Ustavnog suda da treba da se uzdrže od glasanja na kojima se odlučuje o njihovim pozicijama.

Ministar pravde Bojan Božović komentarisao je stav Venecijanske komisije. Konstatovao je da ona daje preporuke u cilju prevazilaženja dugotrajne i štetne neujednačene prakse.

„Smatramo, kao i Venecijanska komisija, da je apsolutni prioritet da se u Zakonu o Ustavnom sudu jasno i nedvosmisleno definišu godine za penzionisanje sudija, čime ćemo otkloniti izvor svih dosadašnjih sporova i pravne konfuzije. Pored toga, proširenje pravila o sukobu interesa, posebno u kontekstu odlučivanja o ličnim statusima sudija, biće ključno za očuvanje povjerenja u nezavisnost i etičnost rada Ustavnog suda“, napisao je Božović.

On je najavio da će sve preporuke uvažiti i uvrstiti ih u izmjene i dopune Zakona o Ustavnom sudu, na kojim će raditi zajedno sa nevladinim sektorom i stručnom javnošću.

Izvršna direktorica NVO *Akcija za ljudska prava* (HRA) Tea Gorjanc-Prelević, je *Vijestima* kazala da je mišljenje Venecijanske komisije usmjereno „na budućnost“, na to kako

precizirati pravni okvir i omogućiti nesmetan i legitiman rad Ustavnog suda u punoj snazi svih sudija.

“Ono nije riješilo praktično pitanje ustavnosti i zakonitosti prekida mandata sutkinje Đuranović, kao što smo i upozoravali da neće, jer ta komisija nije sud i ne bavi se primjenom prava u pojedinačnim slučajevima. Mandat sutkinje Đuranović je okončan, nijedan sud do danas nije odlučio drugačije, niti je naložio da se obustavi postupak izbora njene zamjene”, podsjetila je Gorjanc-Prelević.

Ona je pozvala Skupštinu Crne Gore da u što kraćem roku zakaže sjednicu na kojoj će se birati kandidatkinja koju je kao zamjenu za Budimira Šćepanovića predložio predsjednik Jakov Milatović. Takođe, neophodno je, smatra direktorica HRA, da Ustavni odbor utvrdi listu kandidata koji će zamijeniti sudije Milorada Gogića i Draganu Đuranović.

„Svako dalje onesposobljavanje rada Ustavnog suda moglo bi veoma štetno da se odrazi na pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. Na vlastima, ali i na opoziciji je velika odgovornost da to ne upropaste”, upozorila je Gorjanc-Prelević.

Sa druge strane, predsjednica Ustavnog odbora Jelena Božović je saopštila da će se izboru troje sudija Ustavnog suda pristupiti „vrlo brzo“.

Podsjetimo, Ustavni sud Crne Gore je, nakon što je Budimir Šćepanović stekao uslov za penziju krajem maja, ostao da radi sa četvoro sudija, od propisanih sedam.

TEMA 2

NEPOŠTOVANJE USTAVNIH ODREDBI I MEĐUNARODNIH PREPORUKA U SLUČAJU PRESTANKA FUNKCIJE SUTKINJE LOPIČIĆ

Ustavni sud obavijestio predsjednika Milatovića da sutkinji Desanki Lopičić krajem godine ističe dvanaestogodišnji mandat. HRA ukazuje na nepoštovanje ustavnih odredbi i preporuka Venecijanske komisije.

Ustavni sud Crne Gore je 26. juna obavijestio predsjednika Jakova Milatovića da sutkinji Ustavnog suda Desanki Lopičić krajem godine prestaje funkcija zbog isteka dvanaestogodišnjeg mandata. O toj odluci je glasala i sutkinja Lopičić, suprotno preporuci Venecijanske komisije.

Iz NVO *Akcija za ljudska prava* su protestovali zbog kršenja Ustava i zakona zbog produžavanja funkcije sutkinji Lopičić.

„Protestujemo i zbog nepoštovanja preporuka Venecijanske komisije da se sudije Ustavnog suda uzdrže od odlučivanja o pitanjima koja ih se lično tiču, i da obrazlažu sve svoje odluke. Očekujemo da predsjednik države što prije Skupštini Crne Gore predloži novu osobu na mjesto sutkinje Lopičić i prestane da podržava neustavno djelovanje Ustavnog suda. Apelujemo na izvršnu i zakonodavnu vlast da hitno

preciziraju pravni okvir za napuštanje funkcija u Ustavnom sudu u skladu s Ustavom Crne Gore i preporukama Venecijanske komisije“, saopštili su iz HRA.

Iz ove NVO podsjećaju da je sutkinja Lopičić u junu prošle godine ispunila uslove za starosnu penziju, po Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju i da joj je funkcija morala prestati na osnovu Ustava Crne Gore, u kome piše “da sudiji Ustavnog suda funkcija prestaje prije isteka vremena na koje je izabrana kad ispuni uslove za starosnu penziju (čl. 154, st. 1)“.

„Ustavni sud se o tom pravilu i godinama staža sutkinje Lopičić nije izjašnjavao, već je odlučio, bez obrazloženja, da ona funkciju nastavi da obavlja dok joj dvanaestogodišnji mandat ne istekne u decembru“, konstatuju u HRA.

Akcija za ljudska prava je kritikovala i nejednako postupanje od slučaja do slučaja. Sutkinji Dragani Đuranović je funkcija prestala kada je ispunila uslov za penziju, po Zakonu o PIO, dok je u slučaju Budimira Šćepanovića primijenjen Zakon o radu.

„Pretpostavlja se da je primijenjeno pravilo o obaveznom prestanku radnog odnosa sa navršenih 66 godina iz Zakona o radu. Međutim, poznato je da sudije Ustavnog suda nijesu u radnom odnosu u Ustavnom sudu, već su na javnoj funkciji koju uređuje Ustav Crne Gore i pravilima o njenom prestanku. Ustavni sud nikako nije obrazložio svoj stav. Istovremeno, sudijama svih drugih sudova u Crnoj Gori funkcija redovno prestaje kada ispune uslove za penziju propisane ZPIO, po istom ustavnom pravilu koje bi moralo da važi i za sudije Ustavnog suda“, saopštili su iz HRA.

Evropska komisija u non-pejperu ukazala da moramo više da radimo i budemo politički posvećeni ukoliko želimo da ispunimo završna mjerila za poglavlja 23 i 24.

TEMA 3

IZ BRISELA PORUČILI ŠTA JE NEOPHODNO ZA ZAVRŠNA MJERILA U POGLAVLJIMA 23 I 24

Ukoliko Crna Gora želi da ispunji sva završna mjerila u pregovaračkim poglavljima 23 (pravosuđe i osnovna prava) i 24 (pravda, sloboda, bezbjednost), posebno u oblastima pravosuđa, borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, moraće znatno intenzivnije da radi i da bude politički posvećena. To je navedeno u posljednjem neformalnom dokumentu (non-pejper) Evropske komisije koji se odnosi na naš napredak u poglavljima 23 i 24.

Ocijenjeno je da su u pravosuđu zabilježeni pozitivni početni rezultati, ali i nedovoljna implementacija reformi. U Briselu konstatuju da je potrebno dodatno osnažiti nezavisnost Sudskog i Tužilačkog savjeta i da je neophodno ukinuti članstvo ministra pravde u Sudskom savjetu. Takođe, apeluju na Skupštinu Crne Gore da završi sve obaveze oko popunjavanja upražnjenih mjesta u savjetima (u Sudskom savjetu jedno upražnjeno mjesto, u Tužilačkom dva).

„Skupština mora hitno i odlučno pristupiti imenovanju novih članova u oba savjeta, bez odlaganja“, poručuje EK.

U dokumentu su se osvrnuli i na ocjenjivanje i imenovanje nosilaca sudijskih funkcija.

„Nedostaje poseban zakon o radnim pravima sudija, a nedostaci postojećih pravila o ocjenjivanju sudija i predsjednika sudova još nisu otklonjeni. Crna Gora mora dosljedno osigurati brzo imenovanje na visoke sudske pozicije, zasnovano na zaslugama i transparentnosti“, navode iz Brisela.

Naši evropski partneri su upozorili da poboljšanju stanja u pravosuđu ne doprinose pritisci i komentari visokih zvaničnika na rad sudija i tužilaca, te da to pospješuju nepovjerenje u pravosuđe.

Ocijenjeno je i da je sudska efikasnost nezadovoljavajuća, tj. da imamo više novih nego riješenih predmeta, naročito u Upravnom sudu Crne Gore.

U izvještaju su se osvrnuli i na dešavanja oko Ustavnog suda koja su doprinijela institucionalnoj i političkoj krizi, a nakon što je Skupština sutkinji Dragani Đuranović konstatovala prestanak funkcije zbog sticanja uslova za odlazak u penziju.

„Ova odluka nije bila u skladu sa procedurom predviđenom Ustavom koja zapravo zahtijeva plenarnu odluku Ustavnog suda. Ova odluka izazvala je ozbiljnu krizu u Parlamentu. Ovakvi događaji izazvali su veliku zabrinutost u pogledu poštovanja nezavisnosti Ustavnog suda i podjele vlasti sadržanih u Ustavu“, navodi se u dokumentu.

Ističe se, takođe, da je od suštinskog značaja „da se mišljenje Venecijanske komisije u potpunosti primijeni“, ali i da se poštuju uslovi političkog sporazuma dogovoreni „između vlade i opozicije“.

Predsjednik Skupštine Andrija Mandić zagovara sprovođenje vetinga u sudstvu i tužilaštvu do kraja godine.

TEMA 4

VETING KAO SREDSTVO BORBE PROTIV KORUPCIJE - PREDSJEDNIK SKUPŠTINE POZIVA NA HITNU PROVJERU IMOVINE I INTEGRITETA PRAVOSUĐA

Predsjednik Skupštine Crne Gore Andrija Mandić zalaže se za sprovođenje vetinga u sudstvu i tužilaštvu do kraja godine, jer, prema njegovim riječima, Crna Gora u suprotnom ne može da dostigne visoke standarde koje su dostigle države Evropske unije. To je saopštio tokom sastanka sa ministrom pravde Bojanom Božovićem.

Foto: Freepik

Konstatovao je da je crnogorsko pravosuđe kontaminirano uticajem kriminala i izazovima korupcije i da je neophodno doprinijeti transparentnosti sistema.

Zato se zalaže za utvrđivanje tačnih činjenica u vezi sa imovinom u vlasništvu sudija, tužilaca i članova njihovih porodica i da li ona prati njihove zakonite prihode.

Mandić je dodao da veting podrazumijeva i provjeru eventualne povezanosti s kriminalom, analizu stila života sudija i tužilaca, procjenu profesionalnih kvalifikacija i mnogo drugih kontrola koje za cilj imaju ozdravljenje pravosudnog sistema.

„Tokom razgovora Božoviću sam iznio stav da ne treba gubiti vrijeme kada je u pitanju veting, već da on treba da bude sproveden i završen do kraja godine“, objavio je Mandić na platformi Iks.

Kako je naveo, dok poslanici i odbornici prolaze stalne provjere naroda na izborima svake četiri godine i samim tim imaju jednu vrstu opštenarodnog vetinga, sudije i tužioci, koje se na te funkcije biraju do penzije, do sada nisu morali da prolaze bilo kakvu vrstu suštinske kontrole.

U junu održano sedam ročišta u predmetu protiv nekadašnje predsjednice Vrhovnog suda Vesne Medenice. Vještak medicine utvrdio da može da prati suđenje.

TEMA 5

VJEŠTAK MEDICINE NAVEO DA VESNA MEDENICA MOŽE DA PRATI SUĐENJE UZ PAUZE

Ubrzanim tokom teče proces koji se protiv nekadašnje predsjednice Vrhovnog suda Vesne Medenice i ostalih optuženih vodi pred podgoričkim Višim sudom. U junu je održano sedam ročišta.

Podsjećamo, Miloš Medenica, sin Vesne Medenice, tereti se da je 2019. godine stvorio kriminalnu organizaciju, čiji su pripadnici postali njegova majka i drugi okrivljeni, s ciljem šverca cigareta i protivzakonitog uticaja na sudsku vlast, a radi sticanja nezakonite dobiti i moći. Specijalno državno tužilaštvo podiglo je optužnicu protiv njega i njegove majke, Darka Lalovića, Vasilija Petrovića, Bojana i Marka Popovića, Marka Vučinića, Milorada Medenice, Luke Bakoča, Petra Milutinovića, Ivane Kovačević, Radomira Raičevića, Marjana Bevenje, Steva Karanikića i Gorana Jovanovića i firme *Kopad Company*, za krivična djela - stvaranje kriminalne organizacije, krijumčarenje, davanje i primanje mita, protivzakoniti uticaj i navođenje na protivzakoniti uticaj, zloupotreba službenog položaja, šverc droge, nedozvoljeno držanje oružja, nanošenje teške tjelesne povrede i sprečavanje dokazivanja.

Prvo je drugog juna saslušan optuženi Luka Bakoč, koji je negirao navode optužnice. On je govorio o odnosu sa Filipom Đorđevićem na čiji je predlog, kako tvrdi, osnovao firmu *Kopad Company*. Na ročištu se pojavio i Petar Cerović koji je svjedočio o odnosu sa optuženim Vasilijem Petrovićem.

I sutradan je proces nastavljen saslušanjem svjedoka. Milija Vukanić, koji je bio načelnik Odjeljenja bezbjednosti Kolašin, negirao je da je imao kontakt sa Vesnom Medenicom, kako su to saopštili službenici policije Mladen Bošković i Predrag Rakočević. Tvrdi da je sa njom komunicirao dva puta, i to poslovno, jer je ona bila štićena ličnost. Potvrdio je da se sa Medeničinim sinom Milošem, optuženim da je organizovao kriminalnu grupu, sastao dva-tri puta.

Nekadašnji načelnik policije u Kolašinu je pred vijećem sutkinje Vesne Kovačević kazao da se nije plašio nekadašnje čelnice Vrhovnog suda i da nije tačno da ga je smjenjivala i zapošljavala.

Nakon Vukanićevog svjedočenja branilac Vesne Medenice Zdravko Begović je konstatovao da je potvrđeno da su policajci Mladen Bošković i Predrag Rakočević dali sračunati svjedočki iskaz, sa ciljem diskreditovanja Vesne Medenice i njenog sina Miloša.

Osim Vukanića, pred sudom je svjedočio i Zoran Đurović. Njegov branilac Miloš Vuksanović je konstatovao da je Đurovićevo saslušanje u SPO i SDT bilo pokušaj „zastrašivanja svjedoka polugama moći“ kako bi saopštio ono što odgovara optužnici.

Četvrtog juna je nastavljeno suđenje saslušanjem svjedoka Filipa Đurovića koji je saopštio da nije povezan sa švercom cigareta i da nije učestvovao u osnivanju firme *Kopad*

Company što je, dva dana ranije, kazao optuženi Luka Bakoč.

Petog juna je advokat Vesne Medenice Zdravko Begović sudu dostavio njenu medicinsku dokumentaciju i apelovao da ročišta ne traju pet sati. Ona je potom sudskom vijeću saopštila da zbog problema sa kičmom nije sposobna da duže prati sudski postupak.

„Ja znam da je moje prisustvo ovdje bitno, ali želim da se moja dokumentacija izvještači. Ne mogu da sjedim pet sati u sudnici i da dođem u situaciju da odem na još jednu operaciju“, prenijele su *Vijesti* obraćanje Vesne Medenice.

Sjutradan, šestog juna, pročitano je iskaz vještaka medicine Nemanje Radojevića koji je konstatovao da je Vesna Medenica sposobna da prati glavni pretres u sudskom postupku, ali uz pauze od 15 minuta koje treba da budu na svakih 45 minuta. Potvrdio je i da sud treba da joj obezbijedi bolje sjedište.

Njegovim nalazom nije bio zadovoljan advokat Medenice Zdravko Begović, konstatujući da je Radojevićev nalaz odrađen bez trunke medicinske empatije. Zatražio je i da vještak pristupi jednom od narednih ročišta.

Iako je za 16. jun bilo zakazano novo ročište, ono je odgođeno zbog nedolaska okrivljenog Vojina Perunovića.

Dan kasnije, 17. juna, suđenje je nastavljeno čitanjem pisanih dokaza. Kao pisani dokaz, pročitani su tovarni listovi, papiri o tovaru cigareta, otpremnice, carinska dokumenta.

Dva dana kasnije, 19. juna, suđenje je obilježila rasprava Medeničinog branioca Zdravka Begovića i specijalnog tužioca Jovana Vukotića. Begović je tvrdio da je u prostorijama Specijalnog policijskog odeljenja manipulirano sadržajem Medeničinog mobilnog telefona, kao i da je to potvrdio i tužilac Vukotić. Vukotić je sa druge strane saopštio da je jedino Vesna Medenica mogla da obriše aplikacije sa telefona, o čemu je Begović govorio, jer je samo ona imala lozinku za korišćenje uređaja.

Bivša čelnica crnogorskog sudstva je rekla da je zbog navodnog manipulisanja sadržajem iz njenog telefona podnijela krivičnu prijavu Osnovnom državnom tužilaštvu protiv nepoznate osobe zbog hakovanja uređaja, odnosno zbog navodne zloupotrebe službenog položaja.

Za 20. jun je bilo zakazano suđenje u drugom postupku koji se vodi protiv Vesne Medenice i sutkinje Privrednog suda Milice Vlahović-Milosavljević. Ipak, glavni pretres pred Višim sudom u Podgorici u tom predmetu nije održan zato

što je Medenica imala zakazano snimanje na magnetnoj rezonanci. Specijalno državno tužilaštvo je u ovom predmetu optužilo Vesnu Medenicu da je podstrekla sutkinju Vlahović-Milosavljević na zloupotrebu službenog položaja, tj. da spriječi naplatu potraživanja od Medeničinog kuma Rada Arsića (koji je u međuvremenu osumnjičen za utaju poreza i doprinosa i nanošenje štete državnom budžetu). Vlahović-Milosavljević to jeste učinila, ali je na sudu objasnila da to nije uradila pod pritiskom Vesne Medenice, kako je to kazala u prvobitnom iskazu, već po zakonu.

Nekadašnji glavni specijalni tužilac Milivoje Katnić, koji je optužen za zloupotrebu službenog položaja, ponovo optužio tužilaštvo i policiju za falsifikovanje dokaza. Traži originalne poruke sa Skaj aplikacije.

TEMA 6

KATNIĆ TRAŽIO DOSTAVLJANJE ORIGINALNE KOMUNIKACIJE SA SKAJ APLIKACIJE, PONOVO OPTUŽBE NA RAČUN TUŽILAŠTVA I POLICIJE

Bivši glavni specijalni tužilac Milivoje Katnić ponovo je optužio istražne organe da su falsifikovali dokaze i izostavili brojne poruke iz Skaj komunikacije kako bi ga inkriminisali, tj. u javnosti predstavili kao člana kriminalne grupe koju je organizovao nekadašnji pomoćnik direktora Uprave policije Zoran Lazović. On je tokom ročišta, koje je 19. juna održano u podgoričkom Višem sudu, kazao da su tim Specijalnog državnog tužilaštva i pojedinci iz policije, koji su bili angažovani za saradnju sa Europolom, radili nezakonito.

Zbog svega je Katnić zatražio od sudskog vijeća da komunikaciju, koja je krunska za njegovu odbranu, pribavi u originalu od Europolu. U pitanju je dopisivanje putem Skaj aplikacije između Petra Lazovića, optuženog policajca, i Radoja Zvicera, optuženog vođe kavačkog kriminalnog klana.

Milivoju Katniću, Zoranu Lazoviću i nekadašnjem specijalnom tužiocu Saši Čađenoviću sudi se da su, između ostalog,

zloupotrijebili službeni položaj tako što su, navodno, radili u interesu kriminalnog klana koji vodi Zvicer.

Tokom analiziranja poruka koje je SDT iskoristio kao dokaze u predmetu protiv njega, Katnić je konstatovao da ne dokazuju da je Petar Lazović bio član kriminalne grupe Radoja Zvicera, već da je glavni motiv za njihovu komunikaciju bio da sin Zorana Lazovića dobije informacije o pripadnicima kavačkog klana.

Kao dokaz koji ide u korist njemu i Saši Čađenoviću Katnić je naveo i poruke pripadnika kavačkog klana koji su planirali njegovo ubistvo, ali i napad na Čađenovića. Poruke o napadu na specijalnog tužioca, tvrdi on, SDT je sakrio.

Nastavljeno suđenje u predmetu „Tunel“. Sudija tražio nalaz vještaka građevine i zapisnik MUP-a.

TEMA 7

| NASTAVLJENO SUĐENJE U PREDMETU „TUNEL“

Suđenje u predmetu „Tunel“ nastavljeno je trećeg juna, nakon što je dan ranije glavni pretres prekinut. To je učinjeno jer se jedan od okrivljenih - Marijan Vuljaj nije pojavio u podgoričkom Osnovnom sudu gdje se vodi postupak.

Foto: Vlada Crne Gore

Tokom nastavljenog ročišta, sudija Borko Lončar je uputio nekoliko zahtjeva nadležnim organima. Ponovio je, između ostalog, naredbu o građevinskom vještačenju kako bi dobio potvrdu kako je prokopan tunel do Višeg suda u Podgorici, čime i da li količina iskopane zemlje i materijala može da stane unutra. Sudija je vještačenje tražio i tokom istrage, ali bez rezultata. Takođe, Lončar je uputio zahtjev Ministarstvu unutrašnjih poslova kako bi pribavio zapisnik Grupe za diverzionu zaštitu koja je tehničkim sredstvima pregledala tunel.

Osim toga, prisutni na ročištu su imali priliku da pogledaju video i foto materijal na kojem se vide osobe koje su, navodno iskopale tunel do depoa Višeg suda, vozilo koje je korišćeno prilikom obijanja depoa, stanovi u kojima su boravili optuženi.... Svi optuženi osim Vladimira Erića su kazali da ne prepoznaju osobe sa snimka.

Advokati odbrane su tvrdili da su prikazani snimci na kojima se, navodno, vide optuženi, pravno nevaljani jer su u pitanju snimci nadzornih kamera snimljeni telefonom.

Podsjetimo, Osnovno državno tužilaštvo je u januaru potvrdilo optužnicu protiv crnogorskih državljana - Predraga Mirotića, Katarine Baćović i Nikole Milačića, te protiv državljana Srbije - Veljka Markovića, Milana Markovića, Dejana Jovanovića i Vladimira Erića. Oni se terete da su u julu 2023. godine prokopali 30 metara dug tunel iz podruma stambene zgrade do depoa Višeg suda u Podgorici, u koji su upali 8. septembra, a u kojem je smješten dokazni materijal iz predmeta koji se vode ili su okončani u tom sudu. Među optuženima je i Marijan Vuljaj koji je pomogao Baćovićevoj da se sakrije.

Nisu poznati ni motiv, ni nalogodavci upada u sud, ali je istragom utvrđeno da je iz depoa ukradeno oružje (19 komada), više mobilnih telefona i manja količina droge. U pitanju su dokazi iz predmeta koji su se vodili ili se vode u Višem sudu. Za sada nije objavljeno da li je i na koji način krađa dokaznog materijala uticala na konkretne predmete i da li je taj materijal pronađen.

| KRATKE VIJESTI

TUŽITELJKA LIDIJA MITROVIĆ OSTALA BEZ FUNKCIJE

Tužilački savjet je na sjednici održanoj petog juna razriješio dužnosti državnu tužiteljku Lidiju Mitrović. Krajem maja je Apelacioni sud potvrdio sedmomjesečnu kaznu zatvora Mitrovićevoj zbog zloupotrebe službenog položaja, pa je Tužilački savjet samo postupio po odredbama Ustava Crne Gore koji propisuje razrješenje tužioca u slučaju da je pravosnažno osuđen na zatvorsku kaznu.

Na istoj sjednici su usvojene Izmjene i dopune Poslovnika Tužilačkog savjeta, a razmatrane su i pritužbe na rad tužilaca i rukovodilaca tužilaštava. Savjet je ocijenio da su dvije pritužbe osnovane, da je 10 neosnovano, a da se u dva slučaja ne radi o pritužbi na rad u pogledu zakonitosti rada.

BUDIMIR ŠĆEPANOVIĆ NIJE VIŠE SUDIJA USTAVNOG SUDA

Skupština Crne Gore je konstatovala prestanak funkcije sudiji Ustavnog suda Budimiru Šćepanoviću jer je 31. maja ispunio uslove za starosnu penziju. To je učinila nakon što je dobila predlog Ustavnog odbora.

Ustavni sud je krajem maja u dopisu predsjedniku Skupštine objasnio da su dvije sutkinje (Snežana Armenko i Momirka Tešić) smatrale da su razlozi za prestanak funkcije Šćepanoviću nastupili još 31. maja prošle godine, shodno Zakonu o penzijsko-invalidskom osiguranju, dok je dvoje sudija (Desanka Lopičić i Faruk Resulbegović) tvrdilo da će 31. maja ove godine “nastupiti razlozi za prestanak sudijske funkcije sudiji Šćepanoviću”. Oni su se tom prilikom pozivali na poštovanje Zakona o radu, ali bez obrazloženja, što je konstatovala i Venecijanska komisija.

VRHOVNI SUD USVOJIO STRATEŠKI DOKUMENT – DO BRŽEG RJEŠAVANJA PREDMETA

Vrhovni sud Crne Gore je usvojio 12. juna strateški dokument Jedinstveni program rješavanja starih predmeta za period 2025-2027. godina.

“Program predviđa detaljno praćenje svih predmeta starijih od tri godine, organizaciju rada sudova na način koji prioritarno tretira najstarije predmete, uvođenje nadzora i redovne evaluacije sprovođenja mjera”, saopštili su iz Vrhovnog suda.

Krajem prošle godine u crnogorskim sudovima je bilo skoro 75 hiljada neriješenih predmeta, od čega je starijih od tri godine bilo skoro sedam hiljada. Podsjetimo, Evropska komisija za efikasnost pravosuđa (CEPEJ) je u izvještaju za 2024. godinu Crnu Goru svrstala među sudske sisteme koji stvaraju zaostatke.

Iz Vrhovnog suda ocjenjuju da će se primjenom Jedinstvenog programa omogućiti da sudovi ispunjavaju jednu od obaveza – poštovanje suđenja u razumnom roku, što će doprinijeti skraćanju vremena čekanja građana na pravdu. Takođe, unaprijediće pristup pravdi svim građanima, jačati vladavinu prava, ali i omogućiti izbjegavanje presuda Evropskog suda za ljudska prava i isplate obeštećenja iz budžeta.

Cjelokupan proces nadziraće Vrhovni sud.

NASTAVLJEN PROCES KOMPLETIRANJA TUŽILAČKOG SAVJETA

Na Konferenciji državnih tužilaca, održanoj 20. juna, izabrano je pet novih članova Tužilačkog savjeta iz reda državnih tužilaca: Jelena Đaletić, Ana Marinović, Zoran Vučinić, Marko Bojović i Ivan Gačević. Oni će biti dio narednog sastava Tužilačkog savjeta, nakon što tekućem sazivu istekne mandat u avgustu.

U međuvremenu je skupštinski Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu objavio javni poziv za izbor jednog člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika – predstavnika nevladinih organizacija i za izbor dva člana iz reda uglednih pravnika koji nisu advokati.

ZELENO SVJETLO ZA PROMJENU USTAVA

Ustavni odbor Skupštine Crne Gore je na sjednici 9. juna prihvatio predlog za promjenu Ustava Crne Gore koji je Vlada dostavila Parlamentu u maju.

Izmjene Ustava se kreću u pravcu promjena u sastavu Sudskog savjeta – da većinu čine sudije koje su izabrane od strane drugih sudija, da ministar pravde više ne bude član Savjeta, te da članovi koji nisu sudije budu birani na osnovu profesionalnih referenci i integriteta, po objektivnim i mjerljivim kriterijumima.

IZABRANA ČELNICA PLJEVALJSKOG OSNOVNOG SUDA

Sudski savjet je na sjednici održanoj 11. juna za predsjednicu Osnovnog suda u Pljevljima izabrao Marinu Jelovac. Time počinje njen drugi mandat na čelu tog suda.

Na istoj sjednici Sudskog savjeta su za sudije osnovnih sudova sjeverne regije izabrane Bojana Fatić i Marija Popivoda. Takođe, raspisan je oglas za izbor 13 kandidata za sudije osnovnih sudova sjeverne regije, kao i za dvoje sudija Višeg suda u Bijelom Polju.

Na sjednici održanoj 17. juna je zbog ispunjavanja uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju konstatovan prestanak funkcije Vesni Jočić, sutkinji Vrhovnog suda Crne Gore.